PORADNIK
DOBRYCH PRAKTYK SZYLDOWYCH

PORADNIK DOBRYCH PRAKTYK SZYLDOWYCH

Autor: Grzegorz Nawrocki

Ilustracja na okładce, rysunki oraz zdjęcia
zamieszczone w tekście zostały wykonane przez autora

Niniejsze opracowanie powstało na zlecenie
Urzędu Miasta Leszna

Leszno , sierpień 2019 r

OBUWIE
SZ
20
20
CHATA POLSKA
SZEWCZY
OBUWI
-50%

WSTĘP

W myśl ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym szyld to:
„tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe informujące o działalności prowadzonej na nieruchomości, na której ta tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe się znajduje".
Tyle ustawa. W przypadku zabudowy śródmiejskiej miejscem lokowania szyldu jest prawie zawsze elewacja frontowa budynku. Takimi właśnie szyldami będziemy się zajmować w niniejszym poradniku.
Przewodnik ma za zadanie pokazać, że dobre praktyki to zestaw możliwości pozwalający stworzyć szyld, łączący najlepsze dopasowanie do charakteru prowadzonej działalności oraz wpasowujący się w charakter miasta i jego architektury.
Opracowanie omawia ogólne zasady lokowania szyldów, ich rodzaje, ukazuje pewne aspekty technologiczne przydatne w podjęciu decyzji oraz informacje związane z kolorystyką, liternictwem i witrynami.
Podaje też przykłady kompozycji w oparciu o charakterystyczne dla Leszna układy parterów budynków. Pierwotnym zamiarem autora było przykładowe zaaranżowanie reklamowe parterów kilku leszczyńskich budynków. Takie rozwiązanie niesie jednak za sobą pewnego rodzaju zanegowanie stanu istniejącego i jest jednym z wielu możliwych rozwiązań, które nie muszą się sprawdzić w innych przypadkach. Autor zdecydował się zaprezentować bardziej uniwersalne rozwiązanie. Polega ono na wyodrębnieniu najbardziej charakterystycznych układów elewacji występujących w obrębie parterów leszczyńskich kamienic. W oparciu o nie zaprezentowano najbardziej optymalne miejsca budynku, gdzie można umieścić szyld, określając jego proporcje oraz relacje przestrzenne w stosunku do okien, drzwi i innych elementów występujących na elewacji.
Poradnik odnosi się przede wszystkim do działań reklamowych podejmowanych na fasadach budynków zlokalizowanych w obszarze historycznego układu urbanistycznego miasta i jego obrzeża. Jednak zasady w nim poruszane są na tyle uniwersalne, że mogą być przydatne również w przypadkach lokalizacji szyldów poza tą strefą.

W czasach kiedy zaczęto świadczyć usługi, a miejscem ich wykonywania stały się budynki, zaistniała potrzeba poinformowania o tym fakcie potencjalnych klientów. Tak powstała informacja wizualna w najprostszej postaci - czyli szyld.
Pierwotnie był to przekaz bardzo prosty, składający się z elementów kojarzących się w sposób naturalny z oferowanymi usługami. Kowal zawieszał wizerunek podkowy, szewc buta, a rzeźnik topora. Pierwotne szyldy nie zawierały treści pisanych, co było zrozumiałe – tylko nieliczni posiadali wtedy umiejętność czytania i pisania.
Szyldy ewoluowały wraz z upowszechnianiem pisma i zwiększaniem się ilości osób, które umiały je odczytać. Pojawiały się informacje w postaci napisów, a dotychczasowe proste atrybuty „branżowe" zaczęły pełnić funkcje dodatkowych ozdobników graficznych.
Powszechną praktyką było malowanie szyldów bezpośrednio na murze lub na deskach, które przytwierdzano do ścian budynków. Upowszechniły się też szyldy umieszczane prostopadle do elewacji, zwane dziś szyldami semaforowymi. Były one widoczne z daleka i pozwalały stosunkowo szybko odnaleźć poszukiwane miejsce.
Jeszcze do lat powojennych techniki wykonywania większości szyldów pozostawały niezmienne. Atrybutem szyldziarza był pędzel i wiaderko z farbą. Ci, których było na to stać, zlecali (dotyczyło to przede wszystkim szyldów semaforowych) szyldy kute. W nielicznych przypadkach stosowano szyldy metalowe, z odlewanych liter przestrzennych lub wycinane z blachy. Nowinką techniczną, która pojawiła się w okresie międzywojennym, dodajmy - bardzo wtedy drogą, był szyld neonowy.
Wraz z rozwojem nowych technologii, a zwłaszcza pojawieniem się tworzyw sztucznych, nastąpił gwałtowny rozwój nowych technik stosowanych przy produkcji szyldów. Ciągła ewolucja w tym zakresie doprowadziła do sytuacji, kiedy wszystko jest możliwe, a jedyną granicą jest ludzka wyobraźnia.
Spienione tworzywa sztuczne, materiały kompozytowe, folie samoprzylepne, prawie niezniszczalne materiały rulonowe, cyfrowe techniki wycinania, klejenia i wytwarzania wielkopowierzchniowych nadruków, komputeryzacja procesów projektowania i produkcji oraz ich powszechna dostępność połączona z pomysłowością użytkowników tych wszystkich środków informacji wizualnej, doprowadziły do sytuacji ogólnego przeładowania i nieznośnego szumu informacyjnego.
Obecnie w wielu miejscach przestrzeni miejskich nastąpił niekontrolowany rozwój elementów komunikacji wizualnej (szyldów, reklam, banerów, tablic reklamowych itp.)

Ich intensywność i nagromadzenie jest tak duże, że poszczególne informacje stają się nieczytelne. Oprócz utraty znacznej części swojej podstawowej funkcji, informacja wizualna stała się jednym z elementów powodujących jakościową degradację przestrzeni miejskiej.
Z tych powodów władze wielu miast stanęły przed koniecznością skodyfikowania i uporządkowania spraw związanych z funkcjonowaniem reklamy i informacji wizualnej w przestrzeni miejskiej.
W Lesznie również powstał projekt uchwały w sprawie „ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych z jakich mogą być wykonane". Miejmy nadzieję, że wkrótce dojdzie do jej uchwalenia przez Radę Miasta. Do czasu wejścia w życie uchwały obowiązują ustalenia zawarte w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego.
Przestrzeń publiczna miasta jest jednym z elementów naszego środowiska. Tak jak staramy się otoczyć troską środowisko przyrodnicze, tak również powinniśmy wykazać większą dbałość o najbliższe nam środowisko - miasto. Jakość jego przestrzeni ma bezpośredni wpływ na jakość naszego w nim funkcjonowania.
Estetyka miasta, jego koloryt, jakość zastosowanych w nim rozwiązań ma również niebagatelny wpływ na rozwój świadomości plastycznej następnych pokoleń. Świadomość ta jest budowana podczas obcowania z dobrą jakościowo przestrzenią, utrwalają się wtedy nawyki i potrzeby estetyczne, poczucie piękna, które pozostają na całe życie.
Dlatego na nas wszystkich spoczywa obowiązek dbałości o wspólne dobro, jakim jest wygląd naszego miasta. Elementami, na których estetyczną jakość możemy wpływać są między innymi szyldy.
Mam nadzieję, że niniejszy poradnik będzie w osiągnięciu tej dbałości pomocny.

Kreuznego
Chodovar
Original Local Beer
NEZÁVISLÝ RODINNÝ PIVOVAR
MYSLI A PIJ REGIONÁLNĚ
23
RYNEK
GAZ
tel. alarm. 992

RODZAJE SZYLDÓW

Poniżej opisane są rodzaje szyldów podstawowych i powszechnie stosowanych. Nie wyczerpuje to oczywiście wszystkich wariantów i rozwiązań technicznych. Nie opisywane są sposoby umieszczania szyldów na szynach siatkach i stelażach. Tego rodzaju rozwiązania techniczne wychodzą z użycia. Mają jedynie zastosowanie w przypadkach, kiedy tłem szyldu nie jest ściana (nad attykami budynków, w świetle przejść między budynkami itp. oraz wszędzie tam gdzie wymagana jest częsta zmiana treści szyldu). Takie przypadki występują w Lesznie rzadko i wymagają indywidualnego podejścia i rozwiązania. Stosowanie sztywnych reguł ma w tych sytuacjach bardzo ograniczone zastosowanie.

Poradnik nie opisuje szczegółowych rozwiązań materiałowych. Zależą one od projektu plastycznego, możliwości technicznych wykonawcy, a nieraz od zasobności kieszeni zamawiającego. Ze względu na dużą ilość rozwiązań technicznych i materiałowych, podane są jedynie ich przykłady.

Santander
Consumer Bank
KASA
WEŹ KREDYT TERAZ, A SPŁATA POCZEKA
-3,99%
Santander
Consumer Bank
Bank od Kredytów

Szyld poziomy z liter malowanych

Zastosowanie:
Jest to jeden z najstarszych i jednocześnie najprostszych sposobów wykonania szyldu. Znajduje zastosowanie przede wszystkim w przypadku budynków zabytkowych, gdzie ten dziś dość archaiczny sposób wykonywania szyldu, wynika ze wskazań konserwatorskich. Malowanie liter szyldu bezpośrednio na ścianie budynku można również stosować w każdym innym przypadku, kiedy ma to uzasadnienie plastyczne i prowadzi do osiągnięcia pożądanego efektu formalnego.
Odmianą szyldu malowanego jest szyld malowany na szybie witryny. Ze względu na inne, nowocześniejsze technologie wykonywania tego rodzaju szyldów obecnie technika ta stosowana jest wyjątkowo rzadko.

Uwarunkowania techniczne:

- Podłoże, na którym malowany jest szyld (najczęściej tynk) powinno mieć powierzchnię drobnoziarnistą, w miarę gładką, umożliwiającą precyzyjne oddanie konturów liter.
- Zaleca się zastosowanie farb bardzo dobrej jakości, o trwałych kolorach, dobrze łączących się z podłożem.
- Należy wziąć pod uwagę, że to proste rozwiązanie wymaga od wykonawcy wysokiego kunsztu malarskiego, wyższego niż umiejętności przeciętnego malarza.
- Koszt materiałów w przypadku szyldu malowanego jest stosunkowo niski, główny koszt to cena robocizny fachowca.
- Czas wykonania szyldu malowanego w miejscu jego lokalizacji jest dość długi i wymaga sprzyjających warunków atmosferycznych (bezdeszczowa pogoda, odpowiednia temperatura).

Uwarunkowania eksploatacyjne:

- Tego rodzaju szyld jest zmywany w sposób naturalny przez deszcz.
- Szyld wymaga co pewien czas odnowienia ze względu na spełzanie kolorów.
- Napis na ścianie jest łatwy do usunięcia poprzez jego zamalowanie.

Szyld poziomy z liter płaskich

Zastosowanie:

Jest to jeden z najtańszych sposobów wykonania szyldu. Umożliwia stosunkowo szybkie jego wykonanie, zapewniając wysoką estetykę i trwałość. Nadaje się zarówno do szyldów dużych i stosunkowo niewielkich.

Uwarunkowania techniczne:

- Podłoże do montażu tego rodzaju liter nie stawia specjalnych wymagań. W zależności od jego struktury i budowy stosuje się odpowiedni sposób mocowania. Rozwiązań jest bardzo wiele, począwszy od zastosowania różnych technik klejenia, na mocowaniu na tzw. szpilkach (w wypadku podłoży gruboziarnistych) kończąc.
- Jako materiału do wykonania liter można użyć płyt z tworzyw sztycznych - kolorowych, oklejanych folią, metalizowanych, czy malowanych. Dobrym i trwałym materiałem jest gruba blacha

z metali nie ulegających korozji (szczególnie lekkiego aluminim), które mogą być oksydowane, malowane czy polerowane.
Istnieją też materiały kompozytowe (np. cienkie blachy metalowe naklejane na podkład w postaci płyt z tworzywa sztucznego) dające efekt liter metalowych, ułatwiając ich obróbkę i zmniejszając znacznie koszty.

- Należy wziąć pod uwagę, że przy obecnie stosowanych systemach obróbki i wycinania elementów szyldu, a przede wszystkim używanie sterowanych cyfrowo ploterów i obrabiarek, jest możliwe uzyskiwanie bardzo wyrafinowanych plastycznie kształtów.
- Na koszt tego rozwiązania wpływa przede wszystkim koszt materiałów z którego wykonane są litery oraz trudność ich obróbki.
- Czas wykonania szyldu jest stosunkowo krótki i zależy jedynie od wielkości i skomplikowania szyldu.

Uwarunkowania eksploatacyjne:

- Tego rodzaju szyld jest podatny na okresowe czyszczenie.
- Szyld jest z reguły bardzo trwały i nie wymaga odnawiania.
- Usuwanie lub wymiana szyldu wymaga dość dużego nakładu pracy, zwłaszcza w wypadku liter klejonych, czasami jest niezbędne położenie po usunięciu szyldu nowego tynku.

Szyld poziomy z liter płaskich montowanych z dystansem do ściany

Zastosowanie:

Ten sposób wykonania szyldu pod względem technologicznym różni się tym od poprzednio opisanego, że litery montowane są do ściany

z pewnym dystansem, który uplastycznia litery, dodaje im lekkości i poprzez światłocień stwarza wrażenie przestrzenności. Ten rodzaj liter nadaje się do szyldów dużych i średniej wielkości. Należy zadbać o zachowanie odpowiednich proporcji wielkości liter do odległości odsadzenia.
Dodatkowym efektem, który podnosi walory estetyczne szyldu jest podświetlenie ściany poprzez umieszczenie oświetlenia od wewnętrznej strony liter. Ten rodzaj podświetlenia jest czasami nazywany efektem „halo" i tworzy aureolę wokół litery ze światła odbitego od elewacji.

Uwarunkowania techniczne:

- Podłoże do montażu tego rodzaju liter nie stawia specjalnych wymagań. Litery montuje się do ściany z wykorzystaniem elementów dystansowych najczęściej wklejanych w otwory wiercone w elwewacji.
- Do wykonania liter można użyć identycznych materiałów i technologii jak te opisane przy omawianiu poprzedniego szyldu.
- Podświetlenie wykonuje się najczęściej przez naklejenie taśm LED od spodu litery. Rozprowadzenie instalacji elektrycznej wymaga często jej położenia pod tynkiem, aby przewody zasilające nie były widoczne na elewacji. Ten rodzaj podświetlenia wymaga dużego wyczucia i doświadczenia ze strony wykonawcy – należy precyzyjnie dobrać moc elementów świecących (biorąc pod uwagę kolor tła) aby efekt wizualny był optymalny.
- Czas wykonania szyldu jest jest dłuższy niż w przypadku liter płaskich umieszczanych bezpośrednio na ścianie ze względu na bardziej skomplikowany montaż i wykonanie instalacji elektrycznej.

Uwarunkowania eksploatacyjne

- Tego rodzaju szyld jest podatny na okresowe czyszczenie.
- Szyld jest z reguły bardzo trwały, chociaż niekiedy wymaga naprawy elementów podświetlających.
- Usuwanie lub wymiana szyldu jest łatwiejsze niż w przypadku poprzednio omawianego. Wymaga uważnego demontażu i zamaskowania otworów po mocowaniu. Instalacja elektryczna najczęściej, po jej odcięciu, pozostaje pod tynkiem.

Szyld poziomy z liter przestrzennych

Zastosowanie:

Jest to rozwiązanie szczególne polecane przy stosunkowo dużych szyldach. Charakteryzuje się elegancją i dobrze rozwiązane przestrzennie staje się w pewnym sensie detalem architektonicznym.
Należy zadbać o zachowanie odpowiednich proporcji wielkości liter do głębokości litery. Zbyt płaskie tracą swoją przestrzenność, natomiast zbyt głębokie stają się mało czytelne (zwłaszcza przy niewielkich literach).

Uwarunkowania techniczne:

- Litery w wypadku tego szyldu montuje się do ściany z wykorzystaniem elementów kotwiących – tzw. szpilek (w wypadku dużych i ciężkich liter). Lekkie litery najczęściej przykleja się bezpośrednio do ściany.
- Do wykonania liter można użyć dowolnych materiałów pod warunkiem, że będą one odporne na warunki atmosferyczne.
  Litery przestrzenne mogą być pełne – wykonane z jednolitego materiału oraz puste – na przykład wykonane z płyt tworzywa sztucznego lub blachy.
  Obecnie wykonuje się je najczęściej z twardych spienionych tworzyw sztucznych. Można je dowolnie wykańczać poprzez malowanie, oklejanie a nawet metalizowanie.
  W obiektach zabytkowych stosuje się czasami litery wykonywane z kamienia lub odlewane z metalu.
- W przypadku liter pustych można pokusić się o ich podświetlenie. Wykonuje się najczęściej za pomocą paneli i taśm LED. Podświetlany może być front litery wykonany z mlecznego pleksi lub jej bok - tzw. burta. Drugi wariant jest rozwiązaniem

bardziej eleganckim. Ten rodzaj szyldu wymaga najczęściej podtynkowego rozprowadzenia instalacji elektrycznej.

- Czas montażu szyldu jest stosunkowo krótki, wydłuża się w wypadku zastosowania podświetlanych liter.

Uwarunkowania eksploatacyjne:

- Ten rodzaj szyldu przestrzennego jest podatny na gromadzenie się zanieczyszczeń z powietrza na górnych fragmentach liter. Brud spłukiwany przez deszcz może po jakimś czasie spowodować pojawienie się zacieków na ścianie poniżej szyldu.
- Jest to rozwiązanie trwałe, szyld wymaga co pewien czas oczyszczenia.
- W przypadku rozwiązania z podświetleniem liter należy przewidzieć możliwość wymiany zepsutych elementów LED.

Rys. Odmiana szyldu poziomego z liter przestrzennych z podświetleniem

Szyld pionowy z różnych rodzajów liter

Rys. Odmiana szyldu pionowego z liter malowanych

Rys. Odmiana szyldu pionowego z liter odsadzonych

Rys. Odmiana szyldu pionowego z liter przestrzennych

Zastosowanie:
Ten sposób wykonania szyldu pod względem technologicznym nie różni się od rozwiązań opisanych przy szyldach poziomych.
Zalecane jest jego zastosowanie wszędzie tam, gdzie z uwagi na brak miejsca nie można zastosować szyldu w układzie poziomym, a dysponujemy miejscem w pionie. Zazwyczaj ten rodzaj szyldu nie powinien się składać ze zbyt wielu liter – miejsce na elewacji to najczęściej pas od cokołu budynku do nadproży okien (witryn) parteru.
Szyld ten umieszczony na przykład między witryną a wejściem do sklepu informuje pośrednio o przynależności funkcjonalnej obu tych elementów.

Uwarunkowania techniczne i eksploatacyjne:
W zależności od zastosowanego rodzaju liter szyld ten ma identyczne cechy jak poprzednio opisane warianty szyldów poziomych.

Szyld montowany prostopadle do elewacji

(zwany „semaforowym”)

Przykład prostokątnego szyldu semaforowego malowanego na płycinie lub wyklejanego

Przykład owalnego szyldu semaforowego malowanego na płycinie lub wyklejanego

Przykład zawieszanego szyldu semaforowego składającego się z symbolu i napisu

Przykład zawieszanego szyldu semaforowego wykonanego jako ażurowy symbol. Kształt zbliżony do heraldycznego nawiązuje do dawnych szyldów staromiejskich.

Zastosowanie:

Szyld ten może być zastosowany wszędzie tam, gdzie nie dysponujemy wystarczającym miejscem na ścianie na umieszczenie szyldu poziomego. Może być także elementem uzupełniającym w stosunku do szyldu podstawowego sygnalizującym na przykład branżę wykonywanych usług. Może też być miejscem gdzie można umieścić logo firmy.

Szyld semaforowy jest elementem, który łatwo zlokalizować w perspektywie ulicy, a tym samym odnaleźć poszukiwane miejsce. Projektując szyld semaforowy należy pamiętać o jego niewielkich rozmiarach i kierunku, z którego się go odczytuje. Dlatego wskazane jest umieszczanie na nim zwięzłych i czytelnych z daleka iformacji – najczęściej w postaci znaków graficznych lub krótkich napisów.

Uwarunkowania techniczne:

- Ze względu na prostopadłe umieszczenie szyldu w stosunku do elewacji, wymagane jest zastosowanie odpowiednio wytrzymałej i solidnie przymocowanej do ściany konstrukcji. Należy uwzględnić też to, że na szyld będzie działała siła parcia wiatru, dlatego w wypadku elementów zawieszanych ważne jest dobranie ich odpowiedniej wagi oraz bezpiecznego sposobu zawieszenia.
- Do wykonania szyldu semaforowego można użyć bardzo różnych materiałów i technik literniczych. Kształtowniki metalowe są najczęściej wykorzystywane jako konstrukcja wsporcza. Elementy płycinowe mogą być wykonane z metalu, drewna i tworzyw sztucznych. Litery w tego rodzaju szyldzie rzadko bywają przestrzenne – najczęściej są wyklejane z folii, nadrukowywane lub malowane. Ciekawym rozwiązaniem jest wycinanie ażurowych liter lub wzorów bezpośrednio w płycinie szyldu.

- Szyld semaforowy najczęściej wkracza w przestrzeń tak zwanego pasa drogowego i dlatego niezbędne jest uzgodnienie jego lokalizacji z Miejskim Zarządem Dróg. Odpowiednie przepisy nakazują też, aby najniższy element szyldu znajdował się na wysokości nie mniejszej niż 2,5 metra nad chodnikiem. Jest to parametr, który należy potraktować jako wyjściowy do zlokalizowania szyldu na elewacji.
- Czas montażu szyldu to praktycznie czas jego przymocowania do ściany budynku.

Uwarunkowania eksploatacyjne

- Ten rodzaj szyldu, poza okresowym czyszczeniem lub odnowieniem, wymaga okresowych przeglądów stanu elementów mocujących a zwłaszcza elementów zawieszanych.
  Jego umieszczenie nad chodnikiem może stwarzać potencjalne zagrożenie dla przechodzących pod nim ludzi.
- Usuwanie lub wymiana szyldu jest stosunkowo prosta. Wymaga uważnego demontażu i zamaskowania otworów po mocowaniu.

Szyld wizytówkowy – zbiorczy

Zastosowanie:

To specyficzny rodzaj szyldu, który właściwie zbliża się swoją formą do tablicy informacyjnej. Potrzeba jego zastosowania pojawia się w wypadku wielu użytkowników korzystających z tego samego wejścia do budynku lub funkcjonujących pod wspólnym adresem.

Jest to element najczęściej niewielki, zwielokrotniony w pionie. Ze względu na wymóg jego odbioru z małej odległości, litery są nieduże, a ich krój powinien być podporządkowany czytelności zawartych tam treści.

Mimo, że na szyldzie zamieszczane są informacje o różnych podmiotach, należy zadbać o unifikację wielkości poszczególnych jego elementów oraz o możliwie jednolite liternictwo.

Uwarunkowania techniczne:

- Na ten rodzaj szyldu składają się najczęściej prostokątne elementy płytowe, mocowane pojedynczo lub na wspólnej konstrukcji, na których są umieszczone treści informacyjne.
  Mogą być one mocowane bezpośrednio do elwewacji budynku lub nieznacznie od niej zystansowane.
- Materiały stosowane przy tym rozwiązaniu to płyty z twardego pcv, metalowe lub szklane. Techniki liternicze to - wyklejanie z folii, druk, grawerowanie, trawienie.

Uwarunkowania eksploatacyjne

- Podstawą przy eksploatacji tego szyldu jest okresowe czyszczenie, zwłaszcza jeżeli poszczególne jego elementy wykonane są z materiałów błyszczących.
- Ważna jest też dbałość o aktualizację zawartych na nim treści.
- Elementy szyldu powinny być mocowane w sposób umożliwiający jego wielokrotny montaż i demontaż

Szyld umieszczany w świetle witryny

Zastosowanie:

Wszędzie tam, gdzie nie ma miejsca na umieszczenie szyldu bezpośrednio na elewacji budynku, albo chcemy (poza szyldem podstawowym) umieścić dodatkowe informacje (np. nazwę własną restauracji czy kawiarni), stosuje się szyld umieszczany w świetle witryny.

Ze względu na specyficzną jego lokalizację, przy projektowaniu szyldu należy uwzględnić kontekst wnętrza, na tle którego jest on umieszczony oraz sposób aranżacji witryny (w wypadku sklepu).

Powierzchnia zajęta przez tego rodzaju szyld nie powinna zajmować więcej niż 15% powierzchni okna.

Uwarunkowania techniczne:

- Nośnikiem tego rodzaju szyldu jest najczęściej szyba witryny, natomiast powszechnie stosowaną techniką jest wyklejanie za pomocą folii samoprzylepnych. Rzadziej stosuje się techniki malowania i trawienia na szkle.
- Można też wykonać szyld zawieszany za szybą i wtedy technologie jego wykonania są bardzo różne – od najprostszego płycinowego z grafiką wyklejaną z folii do ażurowych, wycinanych za pomocą ploterów lub frezarek. Przy czym ważny

jest w tym wypadku również wygląd szyldu od jego wewnętrznej strony – czyli od strony pomieszczenia.

- Obecnie stosowane są folie umożliwiające ich naklejanie również od wewnętrznej strony szyby witryny. Sposób ten nie powoduje obniżenia estetyki, a jednocześnie zabezpiecza szyld przed uszkodzeniami z zewnątrz.
- Czas „montażu" szyldu jest krótki i ogranicza się w zasadzie do zabiegu wyklejania. Niesprzyjające warunki atmosferyczne nie stanowią przeszkody, jeżeli szyld jest naklejany od strony wnętrza lokalu.

Uwarunkowania eksploatacyjne

- Estetyka tego rodzaju szyldu jest związana z czystością szyby, na której jest umieszczony. Utrzymanie czystości jest w tym wypadku bardzo proste i ogranicza się do stosunkowo częstego mycia.
- Ponieważ szyld jest na stałe związany z szybą witryny, w wypadku jej uszkodzenia należy liczyć się z koniecznością wykonania nowego szyldu.
- Usuwanie lub wymiana szyldu jest bardzo łatwa i polega na usunięciu folii z szyby okna.

KAWIARNIA Delicje
ZEGA
FOSSIL
Idealny prezent
na każdą okazję

LUKiGR
SHAKES
SWEETS
LUKiGR
ZAPRASZAMY W GODZINACH
9-21
10-21
LUKiGR

Witryna jako szczególny element

Funkcje witryny:

Witryna to, oprócz szyldu, bardzo ważny element przekazu informacyjnego. Jej specyficzne cechy czynią z tego miejsca na elewacji budynku obiekt wart poświęcenia szczególnej uwagi.

- Witryna ma zachęcać wyglądem prezentowanego wnętrza do jego odwiedzenia (błąd wyklejania całej witryny wynikający z maksymalnego wykorzystania przestrzeni sklepu na towar – „sieciówki")
  To miejsce, gdzie przestrzeń zewnętrzna (ulicy, rynku) przenika się z wnętrzem budynku. Lokale gastronomiczne zachęcają swoim wyglądem i atmosferą, sklepy wabią towarem a wszędzie tam, gdzie klient wymaga bezpośredniej obsługi liczy się gustowne wnętrze i wygoda obsługiwanych klientów.

- Witryna to miejsce gdzie można zaprezentować w sposób atrakcyjny swoją ofertę. Zmienność prezentacji produktów jest w cenie, zbyt długo nie zmieniane ekspozycje stają się mniej interesujące i mogą świadczyć o pewnej stagnacji i braku nowej, atrakcyjnej oferty (oczywiście nie dotyczy to wszystkich rodzajów działalności).

- Szyldy na ścianie w pasie nadokiennym bardzo często funkcjonują w jednej kompozycji z witryną. Istotna jest w takim przypadku decyzja o czym ma informować szyld, a jakie informacje mają być zawarte w świetle witryny. Najczęściej jest to układ: ogólny rodzaj działalności – np. RESTAURACJA - jako szyld i nazwa własna umieszczona w witrynie.
  Nie zawsze w takim wypadku istnieje potrzeba umieszczania dodatkowych informacji w świetle witryniy. Czasami wystarczy sam szyld. Kardynalna zasada dobrej informacji wizualnej ma w tym wypadku jak najbardziej uzasadnione zastosowanie – umiar i zwięzłość przekazu.

- Najpopularniejszym rozwiązanie są tzw. wyklejki. Z wyciętych z folii liter można tworzyć szyldy – zwłaszcza gdy na elewacji

nad witryną brakuje miejsca lub miejsce to zajmuje bogaty detal architektoniczny. Należy zwrócić uwagę, że warto zastosować rozwiązania nawiązujące do stylu wnętrza i elewacji budynku.

- Ważnym elementem wzbogacającym rozwiązanie plastyczne jest oświetlenie. Powinno ono być starannie dobrane, aby podkreślić ekspozycję, wydobyć te miejsca, które chcemy szczególnie wyeksponować. Atrakcyjna i dobrze oświetlona witryna jest ważnym elementem, przyciąga wzrok i zachęca do odwiedzenia wnętrza, które reprezentuje.
- Czystość witryny to jej elementarny i podstawowy atrybut, którego oczywistość nie wymaga specjalnego komentarza.

OGÓLNE ZASADY LOKOWANIA SZYLDÓW

Poniżej przedstawiono zadady lokowania szyldów w oparciu o przykłady charakterystycznych dla Leszna układów parterów budynków. W oparciu o nie zaprezentowano najbardziej optymalne miejsca budynku, gdzie można umieścić szyld, określając jego proporcje oraz relacje przestrzenne w stosunku do okien, drzwi i innych elementów występujących na elewacji.

Parter budynku oddzielony od piętra dwoma gzymsami

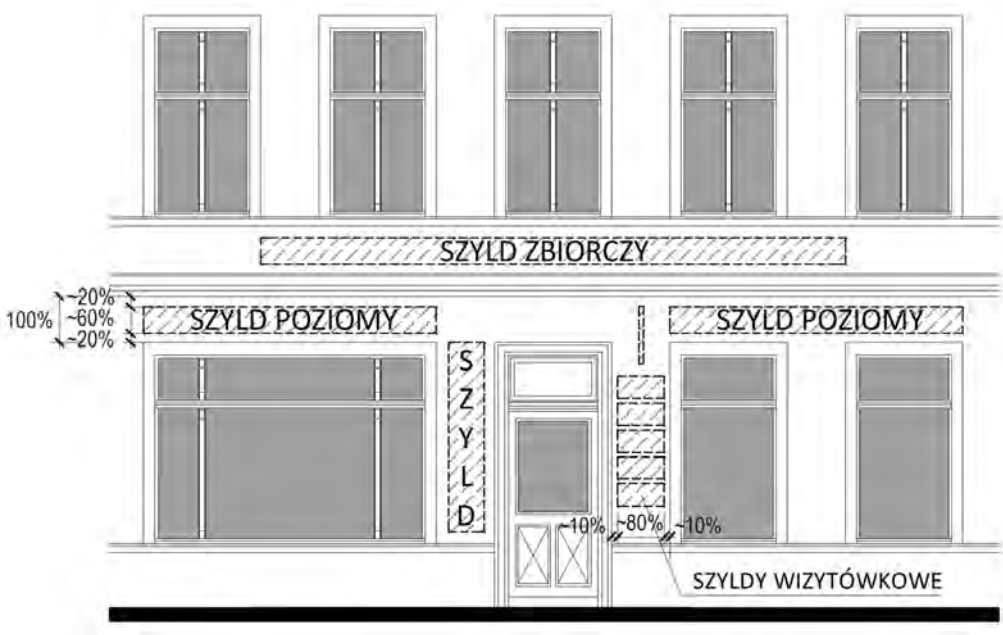

Parter budynku bez gzymsów między parterem a piętrem

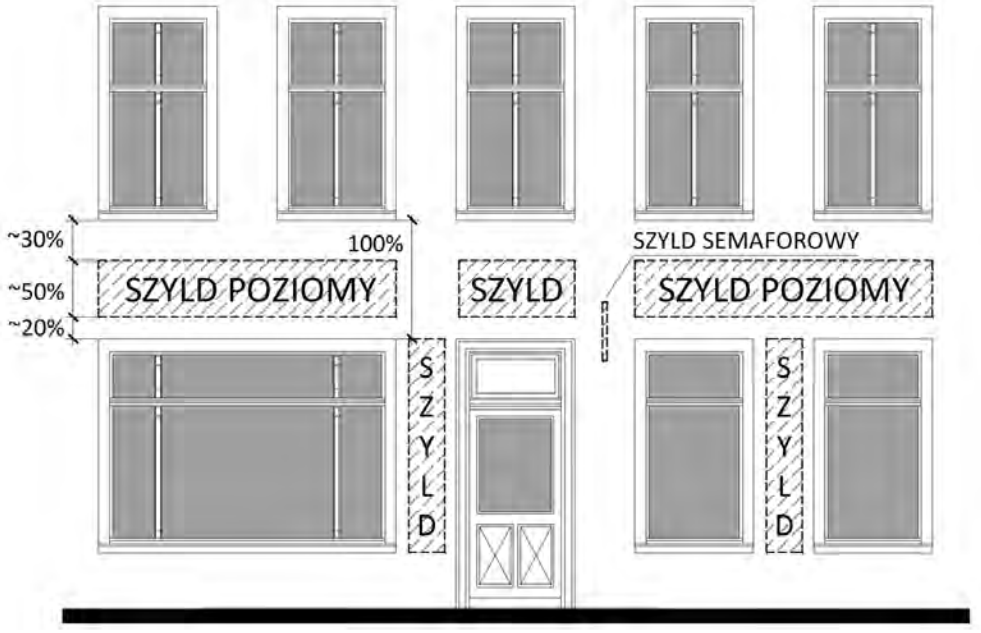

Parter budynku z jednym gzymsem między parterem a piętrem

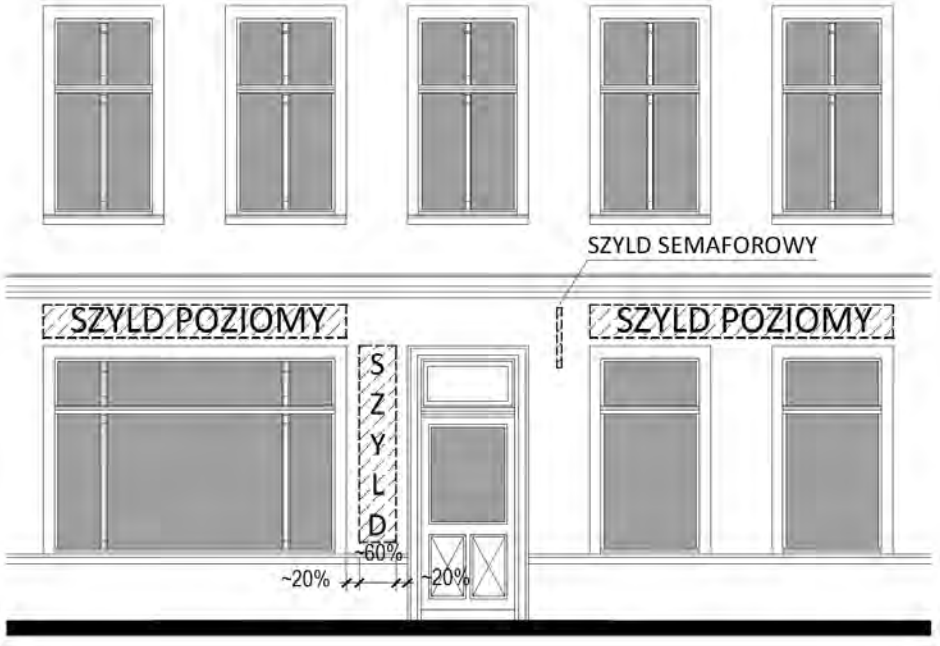

Parter budynku z boniowaniem

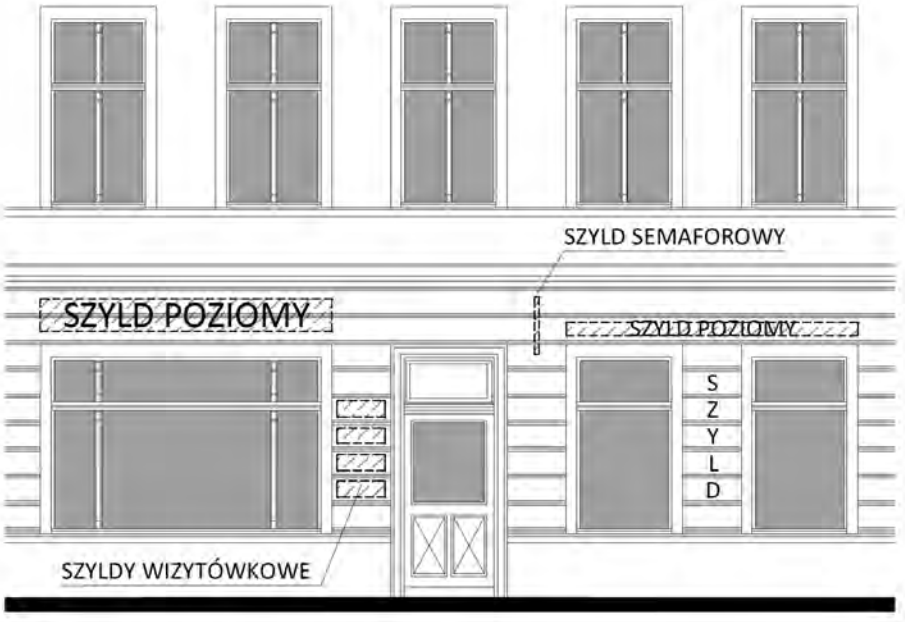

LITERNICTWO i KOLORYSTYKA SZYLDÓW

Projektując szyld należy dobrać taki krój czcionki, który będzie łączył kilka czynników. Pozdstawowym z nich jest rodzaj prowadzonej działalności. Niektóre czcionki bardziej lub mniej pasują do poszczególnych słów na które się składają - mają swój odrębny charakter. Są czcionki mniej lub bardziej „dynamiczne", są szacowne i klasyczne w swoim wyrazie i pasują na przykład do szyldu kancelarii adwokackiej, a inne, bardziej nowoczesne pasują do sklepu komputerowego. Są czcionki „wesołe" - te będą pasowały do szyldu sklepu z zabawkami, a inne - „poważne i smutne", znajdą się na szyldzie zakładu pogrzebowego.

Odbiór charakteru czcionek jest sprawą bardzo indywidualną dla każdego człowieka, można jednak pokusić się o pewne uniwersalne odczucia, wspólne dla większości ludzi.

Drugim aspektem, który musi wziąć pod uwagę projektujący szyld jest współgranie kroju czcionek z charakterem budynku (najczęściej w naszym przypadku ze stylem historycznym obiektu). To, co będzie pasowało do modernistycznego budynku, nie będzie pasować najprawdopodobniej do barokowej kamienicy.

I w tym miejscu jest pole do popisu dla dobrego projektanta. Wydaje się, że należałoby się kierować generalną zasadą: jeżeli nie jesteśmy w stanie zabłysnąć świetnym pomysłem godzącym wszystkie konteksty szyldu, to najlepszym wyjściem jest stosowanie rozwiązań uniwersalnych i prostych w swojej formie.

Istnieje wiele czcionek mających kroje spokojne i uniwersalne i doświadczony projektant jest w stanie znaleźć satysfakcjonujące wyjście w każdej „szyldowej" sytuacji.

Dobierając rodzaj czcionki należy też mieć na uwadze technologię wykonania szyldu. Nie wszystkie czcionki sprawdzają się jako litery przestrzenne, nie wszystkie dobrze wyglądają wykonane w każdym materiale.

Kolor jest bardzo ważnym atrybutem szyldu. Należy go stosować z wyczuciem i umiarem. Zasadą jest kontrastowanie tła w stosunku do koloru liter. Na jasnym tle powinno się umieszczać ciemniejsze litery i odwrotnie. Jednak nie jest to zasada, od której nie ma wyjątków.

Przestrzenne litery o tym samym kolorze co tło, działające na zasadzie swojej bryłowatości i światłocienia, mogą w niektórych przypadkach stanowić interesujące i trafione rozwiązanie.
Warto też, w wypadku obiektów zabytkowych, posiłkować się zestawem kolorów, które już występują na elewacji. Jest to zabieg pozwalający na dużą integrację (zakładając trafność doboru kroju liter) z charakterem budynku. Można też pokusić się o zaczerpnięcie koloru z sąsiedniej elewacji.
W obrębie obszaru historycznej zabudowy śródmiejskiej dobrze będą się sprawdzały, zarówno na elewacjach jak i na szyldach, tak zwane kolory ziemi: żółcie, czerwienie (z nachyleniem w kierunku ceglastego) niebieskie (z odcieniem stali) oraz odcienie „kruszcowe" złoty i srebrny.

GALANTERIA
PORTFELE_PASKI_SASZETKI_TORBY_PLECAKI_WALIZKI
PARASOLE_I INNE
TOREBKI
SKÓRZANE _ Z TWORZYWA

Orange
ALIOR BANK
Partner
22
22

POSTĘPOWANIE i PROCEDURY ZWIĄZANE Z WYKONANIEM SZYLDU

Jak już wspomniano we wstępie do niniejszego poradnika, zawiera on informacje mające służyć przede wszystkim osobom, których działania odbywają się na obszarze miasta objętym nadzorem Miejskiego Konserwatora Zabytków. Obecnie, w Urzędzie Miasta Leszna, jest przygotowywana uchwała w sprawie „ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych z jakich mogą być wykonane". Uchwała dotyczy całego Leszna, ale co istotne dla nas, jest w niej rozdział dotyczący zasad i warunków sytuowania tablic i urządzeń reklamowych. W tym pojęciu mieszczą się również wytyczne dotyczące szyldów.
W uchwale będą zapisy dotyczące szyldów w zakresie:

- ich sytuowania
- parametrów powierzchniowych i kubaturowych
- określenia ilości i rodzajów szyldów przysługujących każdemu podmiotowi prowadzącemu działalność na terenie danej nieruchomości

W momencie wejścia w życie wspomnianej powyżej uchwały będzie ona podstawowym prawem miejscowym, od którego analizy należy zacząć prace nad zaprojektowaniem szyldu.

Sposób postępowania w zakresie dobrych praktyk i procedury uzgadniania szyldów przedstawiają poniższe zasady i kolejność postępowania:

- Po podjęciu decyzji o wykonaniu szyldu należy zapoznać się z uchwałą (jeżeli będzie obowiązywać) i określić ramy, w zakresie których możemy się poruszać, podejmując decyzje na temat nowego szyldu.

- Następnym krokiem jest stworzenie koncepcji szyldu określającej jego treść, gabaryty i miejsce montażu.
  W tym miejscu mała dygresja:
  Wbrew pozorom, zaprojektowanie dobrego szyldu nie jest zadaniem łatwym. W projekcie należy pogodzić ze sobą wiele, nieraz pozornie wzajemnie sprzecznych założeń i elementów. Dobrze zaprojektowany szyld powinien być przede wszystkim czytelny, łączyć w swojej formie elementy charakteryzujące reklamowany podmiot i jednocześnie wpisywać się w architekturę budynku, na którym jest zlokalizowany. Powinien spełniać warunki przyszłej uchwały, a równocześnie sugestie i zalecenia Miejskiego Konserwatora Zabytków (o ile takie uzgodnienie jest konieczne). Projekt powinien też uwzględniać aspekty techniczne, umożliwiające późniejsze poprawne wykonanie szyldu.
  Pogodzenie tych wszystkich wymagań i jednocześnie uzyskanie satysfakcjonującego plastycznie efektu wymaga dużego doświadczenia i obycia z tego rodzaju tematyką. Dlatego należy rozważyć, czy już na tym etapie nie zlecić zaprojektowania szyldu osobie fachowej, której wykształcenie zawodowe gwarantuje skuteczne i kompetentne działanie.

- Jeżeli budynek nie jest naszą własnością, zamiar umieszczenia na nim szyldu należy uzgodnić z jego właścicielem. Wskazane byłoby uzyskanie pisemnej zgody na przyszłe działania.

- Należy sprawdzić, czy budynek jest wpisany na listę zabytków lub jest zlokalizowany na obszarze objętym nadzorem konserwatorskim. Jeżeli tak, to jest wymagane w takim przypadku uzgodnienie i decyzja administracyjna Miejskiego Konserwatora Zabytków (można to wszystko sprawdzić w internetowym spisie obiektów zabytkowych lub w biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków).

- Wstępne założenia projektowe warto skonsultować z Miejskim Konserwatorem Zabytków w celu uzyskania wytycznych konserwatorskich oraz dodatkowych zaleceń, które musimy zawrzeć w ostatecznym projekcie szyldu.

- Opracowujemy projekt szyldu.

- Jeżeli ma powstać szyld typu semaforowego, zlokalizowany w pasie drogowym, należy uzyskać uzgodnienie z Miejskim Zarządem Dróg. Przed przystąpieniem do realizacji takiego szyldu należy, w tym samym Miejskim Zarządzie Dróg, złożyć wniosek i uzyskać zezwolenie na zajęcie pasa drogowego.

- Złożyć wniosek i uzyskać decyzję administracyjną Miejskiego Konserwatora Zabytków na umieszczenie szyldu na obiekcie zabytkowym lub ujętym w ewidencji zabytków.

- Instalowanie tablic (w tym reklam naklejanych na okna budynków) i urządzeń reklamowych, takich jak szyldy semaforowe, wymaga zgłoszenia w Wydziale Architektury, Planowania Przestrzennego i Budownictwa.
  Jeżeli budynek znajduje się w rejestrze zabytków, konieczne jest uzyskanie pozwolenia na budowę.

- Po uzyskaniu powyższych decyzji i uzgodnień (oczywiście po ich uprawomocnieniu) można przystąpić do zlecenia wykonania montażu szyldu.

Adresy wydziałów Urzędu Miasta Leszna można znaleźć na stronie internetowej: www.leszno.pl